

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding Social Work
voltijd en deeltijd

Associate Degree-opleiding
Ervaringsdeskundigheid in Zorg
en Welzijn
deeltijd

Hanzehogeschool Groningen

De kracht van
kennis.

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding Social Work
voltijd en deeltijd

Associate Degree-opleiding
Ervaringsdeskundigheid in Zorg
en Welzijn
deeltijd

Hanzehogeschool Groningen

Ba 34116
Ad 80086

Hobéon Certificering

Datum

11 februari 2019

Auditpanel

Dhr. W.L.M. Blomen, voorzitter

Drs. E.H.M. Laeven-Vrencken

Mr. H. Wiselius-Kottelenberg CPE

Prof. Dr. J.P. Wilken

Mevr. L. Damhuis

Secretaris

Mevr. A.M.G. Looijenstein Ba

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	3
3.	INLEIDING	5
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	7
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	21
6.	AANBEVELINGEN	23
BIJLAGE I	Scoretabel	25
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	27
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	31
BIJLAGE IV	Overzicht auditpanel	33

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Hanzehogeschool Groningen
status instelling	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Positief, 2018
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	B Social Work Ad Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn
registratienummer croho	B 34116 Ad 80086
domein/sector croho	Sociaal Werk
oriëntatie opleiding	Hbo
niveau opleiding	Associate Degree & Bachelor
graad en titel	bachelor of Social Work Associate Degree
aantal studiepunten	240 EC
afstudeerrichtingen	Jeugd, Zorg, Samenleving en Welzijn
locatie	Groningen
varianten	Voltijd, Deeltijd
onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	30 en 31 oktober 2018

2. SAMENVATTING

De bacheloropleiding Social Work van Hanzehogeschool Groningen is een van de elf brede bacheloropleidingen Social Work in Nederland. De Associate Degree Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn van Hanzehogeschool Groningen behoort tot de weinige Associate degree-opleidingen in het land die ervaringsdeskundigheid centraal stellen. De voltijd (vt) en deeltijd (dt) Bachelor Social Work en de Associate Degree Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn maken deel uit van de Academie voor Sociale Studies (SASS). Daarnaast biedt de Academie de bachelor Toegepaste Psychologie en de masters Social Work (samen met NHL Stenden) en Healthy Ageing Professional (samen met andere schools) evenals de Ad Pedagogisch Educatief Medewerker in samenwerking met de Pedagogische Academie. De komende jaren breidt de Hanzehogeschool het masteraanbod uit. De bacheloropleiding SW (voltijd en deeltijd) en de Ad Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn van de Hanzehogeschool Groningen behoort tot de visitatiegroep HBO-SW 2. De beoordelingen binnen deze groep vallen in de periode november 2018 – februari 2019. Voor de beantwoording van standaard 4 zijn de eindwerken bekeken van de uitfaserende opleidingen Maatschappelijk Werk en Dienstverlening en de opleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening

Standaard 1. Beoogde leerresultaten

De opleiding heeft een duidelijke visie op het beroep van de Sociaal Werker die zij doorvertaalt naar de set beoogde leerresultaten. De opleiding hanteert een heldere en voor het beroep passende visie op onderzoek, en heeft deze visie geconcretiseerd in het opleidingsprofiel. De visie op het beroep van de sociaal werker, de validering en actualisering van het profiel zijn grondig tot stand gekomen.

De opleiding SW heeft kleine leergemeenschappen gecreëerd binnen de grootschalige opleiding. Het panel vindt dit een mooi fenomeen. De Ad is opgezet vanwege vraag vanuit het werkveld en samen met het werkveld. De aansluiting en betrokkenheid van het werkveld op de opleiding is een compliment van het panel waard. Hierdoor is de binding tussen werkveld, curriculum, profilering en eindkwalificaties aanwezig. Op basis van genoemde punten beoordeelt het panel Standaard 1, 'Beoogde leerresultaten', met **'goed'** voor de Bachelor en **'goed'** voor de Ad.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

De inhoud van het programma is actueel, ontwikkelingen worden opgenomen in het programma en de werkveldadviescommissie is actief betrokken bij de actualisering van het programma. De leerdoelen, waarin onderzoek en internationalisering zijn uitgewerkt, zijn dekkend voor de beoogde leerresultaten en er is een goede balans tussen de theorie- en de praktijkcomponent in het programma. De opleiding is actief bezig om ten behoeve van de rendementsverbetering de instroom beter te laten aansluiten bij het bachelorniveau door middel van de verplichte studiekeuzecheck. Dit vindt het panel een goede ontwikkeling. Het panel stelt vast dat een aanzienlijk aantal docenten met één been in het werkveld staat en dat het effect hiervan tastbaar is in hun onderwijs. Tevens is er een nauwe samenwerking met het lectoraat, zijn de docenten voor een aanzienlijk deel mastergeschoold, professionaliseren zich stelselmatig, zijn gecommitteerd aan het programma en werken als team in kleine leergemeenschappen samen. Dit bevordert de kleinschaligheid en daarmee het leerproces van de student. Studenten vinden hun docenten goed bereikbaar en toegankelijk. Het panel acht de studieloopbaanbegeleiding en het programma Loopbaanontwikkeling voor Professionals (LOP) als adequaat. De opleiding beschikt over toereikende, goed geëquipeerde voorzieningen. Alles overwegende beoordeelt het panel Standaard 2, 'Onderwijsleeromgeving' met **'goed'** voor de Bachelor en **'goed'** voor de Ad.

Standaard 3. Toetsing

De opleiding beschikt over een transparant en coherent toetsbeleid. Dit toetsbeleid wordt door alle docenten consequent en op deskundige wijze ten uitvoer gebracht. De toetsen en het toetsproces (incl. het afstuderen) zijn transparant voor studenten en de toetsing gebeurt betrouwbaar. De borging van het systeem gebeurt consequent, proactief en op deskundige wijze door examencommissie/toetscommissie en leidt tot passende interventies. De examencommissie vervult haar wettelijke taken, is sparring partner van het management, is deskundig en onafhankelijk. De aanwezigheid van een werkvelddeskundige bij de afstudeersessies vindt het panel goed.

Het panel beoordeeld Standaard 3 'Toetsing', met '**goed**' voor de Bachelor en '**goed**' voor de Ad.

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

De leerresultaten zoals zichtbaar bij het afstuderen vertegenwoordigen het hbo-bachelorniveau. Het panel stelt dit vast, omdat: i) de studenten met de afstudeerproducten laten zien dat zij de beoogde leerresultaten hebben behaald, ii) het werkveld te spreken is over de kwaliteit en het functioneren van de alumni en iii) de gesproken alumni vinden dat de opleiding hen adequaat heeft voorbereid op het werkveld. Het panel is van oordeel dat de opleiding meer aandacht mag besteden aan het taalniveau van de eindwerken. Het panel beoordeelt Standaard 4 'Gerealiseerde leerresultaten', dan ook met een '**voldoende**' voor de bachelor en '**voldoende**' voor de Ad.

Algemene conclusie:

Het panel vindt de woorden 'zelfkritisch' en 'verbindend' (in de Noordelijke regio) karakteristiek voor de bachelor opleiding Social Work en de Associate Degree Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn van Hanzehogeschool Groningen.

Bachelor Social Work

Het panel beoordeelt de standaard 1, 2 en 3 met een 'goed' en standaard 4 met een 'voldoende'. Conform de beslisregels van de NVAO komt het eindoordeel over de opleiding daarmee uit op 'voldoende'.

Associate Degree Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn

Het panel beoordeelt de standaard 1, 2 en 3 met een 'goed' en standaard 4 met een 'voldoende'. Conform de beslisregels van de NVAO komt het eindoordeel over de opleiding daarmee uit op 'voldoende'.

Conform de beslisregels van de NVAO komt het eindoordeel over de opleiding daarmee uit op 'voldoende'.

Het panel adviseert de NVAO om de accreditatie van de bacheloropleiding Social Work en de Associate Degree Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn van Hanzehogeschool Groningen met zes jaar te verlengen.

De belangrijkste aanbevelingen van het panel betreffen de doorontwikkeling van de major Welzijn en Samenleving en de coachende stijl van docenten bij de deeltijd opleiding.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter te Den Haag op 11 februari 2019.

3. INLEIDING

De brede bacheloropleiding HBO Social Work (SW) en de Associate Degree opleiding Ervaringsdeskundigheid in de Zorg en Welzijn (Ad EdZ) van de Hanzehogeschool Groningen (Hanze) zijn gestart in respectievelijk september 2017 (SW) en 2011 (Ad EdZ). Door middel van een planningsneutrale conversie zijn de opleidingen Sociaal Pedagogische Hulpverlening en Maatschappelijk Werk en Dienstverlening opgegaan in de brede bachelor. De brede bachelor kent drie voltijd majors 'Jeugd', 'Zorg' & 'Welzijn en Samenleving'.

De deeltijd opleiding SW participeert in het landelijke project Experimenten Leeruitkomsten. Deelname aan het project heeft bij de opleiding bijgedragen aan een omslag in het denken over deeltijd onderwijs en heeft mede geleid tot een modulair en flexibel deeltijdcurriculum. Sinds januari 2018 is de Ad Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn een zelfstandige opleiding. De opleiding heeft een eigen profiel en inhoud en is tegelijkertijd sterk verbonden met SW. De Ad heeft sinds de start in 2011 een doorontwikkeling gemaakt, zo is onlangs het curriculum aangepast en wordt er vanaf 2018-2019 gewerkt met nieuwe eindkwalificaties.

Hanzehogeschool Groningen. Academie SASS, opleiding SW

De voltijd (vt) en deeltijd (dt) Bachelor Social Work en de Associate degree Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn maken deel uit van de Academie voor Sociale Studies (SASS). Daarnaast biedt de Academie aan de bachelor Toegepaste Psychologie en de masters Social Work (samen met NHL Stenden) en Healthy Ageing Professional (samen met andere schools) evenals de Ad Pedagogisch Educatief Medewerker in samenwerking met de Pedagogische Academie. De komende jaren breidt Hanze het masteraanbod uit.

Bij SASS studeren ongeveer 2800 studenten. Het studentenaantal van de opleiding SW is de afgelopen jaren gegroeid en zal in de komende jaren stabiliseren. Het studentenaantal SW en EdZ samen is ongeveer 2100.

Het onderzoek van de hogeschool vindt plaats in drie Centres of Expertise en drie multidisciplinaire kenniscentra waarin de lectoraten ondergebracht zijn. In het Strategisch Beleidsplan Vernieuwen in Verbinding (2016-2020) stelt de Hanze het tot haar doel een leergemeenschap te zijn, waar onderwijs, onderzoek en de beroepspraktijk onlosmakelijk verbonden zijn. Deze leergemeenschap is een plek waar studenten, docentonderzoekers en mensen uit het werkveld van elkaar leren en samen werken aan het oplossen van vraagstukken uit de samenleving. De Hanze is met de strategische thema's Energie, Healthy Ageing en Ondernemerschap verbonden met de noordelijke regio.

Aanbevelingen na vorige accreditatie audits

In de jaren voorafgaand aan de start van de brede bachelor Social Work zijn de opleidingen separaat gevisiteerd. De aanbevelingen vanuit de rapportages heeft de opleiding meegenomen bij het opzetten van de opleiding SW.

De bacheloropleiding SW wordt uitgevoerd in een voltijd- en deeltijd variant in Groningen. De tekst van dit rapport gaat over beide varianten. Waar zij uiteenlopen is dit vermeld. De Ad-opleiding kent slechts één variant, de deeltijdvariant. De bacheloropleiding en de Associate Degree worden separaat beschreven en beoordeeld in de rapportage.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving.

Bevindingen

De voltijd- en deeltijd bacheloropleiding Social Work (SW) en de Associate Degree Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn (Ad EdZ) maken deel uit van de Academie voor Sociale Studies. De academie is een grote School met ongeveer 2800 studenten en 250 personeelsleden. De opleidingen SW en EdZ hebben samen ruim 2100 studenten. Als basis voor het profiel is het Landelijk Opleidingsdocument Sociaal Werk gebruikt. De opleiding heeft hier haar eigen kleur aan gegeven, waarover hieronder meer.

Bachelor Social Work

De opleiding SW van Hanzehogeschool Groningen leidt studenten op tot kundige en betrokken sociaal werkers. Hierbij onderscheidt de opleiding vier aspecten van professionaliteit welke zij als een rode draad door het onderwijs hebben verweven; onderzoekend, ondernemend, normatief en lerend/reflecterend.

Naar aanleiding van de landelijke en regionale ontwikkelingen omtrent de opzet van de brede bachelor Social Work is de opleiding in 2016 begonnen met de herijking van het programma. Om op de veranderingen in de maatschappij - en daarmee de behoefte vanuit het werkveld - in te kunnen spelen moeten sociaal werkers, volgens de visie van de opleidingen SW en de Ad EdZ toegerust zijn als;

- *Lerende en reflecterende professionals* die zich continu zowel binnenschools als buitenschools ontwikkelen.
- *Onderzoekende professionals* die hun onderzoekend vermogen inzetten om zowel het eigen handelen als de beroepspraktijk en de maatschappij te verbeteren en innoveren
- *Normatieve professionals* die zich verantwoordelijk voelen voor de kernwaarden die in de Global Definition of Social Work zijn geformuleerd en die de beroepscode voor de sociaal werker onderschrijven.
- *Ondernemende professionals* die initiatieven ontplooiën voor een rechtvaardige samenleving en outreachend in actie komen voor de ander. Vanuit deze ondernemende houding ontwikkelen ze de beroepspraktijk en stimuleren ze ook anderen om initiatieven te nemen.

De opleidingen SW vt en dt hebben actief aansluiting gezocht bij het werkveld en hierop ingespeeld bij het ontwikkelen van het curriculum. Deze hoge mate van aansluiting en betrokkenheid van het werkveld bij de opleiding is een compliment van het panel waard.

Studenten van de opleiding SW volgen een van de drie majors; 'Welzijn en Samenleving', 'Zorg' en 'Jeugd'. In samenwerking met het werkveld heeft de opleiding voor elk uitstroomprofiel een major ontwikkeld. De major 'Welzijn en Samenleving' combineert sociale en sociaal-culturele aspecten. Professionals van deze major ondersteunen, helpen, activeren, ontwikkelen en verbinden vanuit een brede, integrale oriëntatie. De major 'Zorg' richt zich voornamelijk op de ondersteuning van mensen met een lichamelijke aandoening of handicap, een verstandelijke beperking of psychische kwetsbaarheid en hun omgeving. Professionals Zorg houden zich bezig met de vraag hoe mensen met hun aandoeningen en beperkingen een zo normaal mogelijk leven kunnen leiden. De major 'Jeugd' richt zich op jongeren tot 23 jaar. Zij dragen bij aan het bevorderen en benutten van de ontwikkelingskansen van jongeren om uit te groeien tot autonoom functionerende en participerende volwassenen. Na het volgen van deze major is het voor studenten mogelijk in te schrijven in het kwaliteitsregister JKZ.

Door de studieroute GGZ-agoog te doorlopen kunnen studenten SW de aantekening 'GGZ-agoog' behalen. De route is gekoppeld aan de major 'Zorg' met extra eisen aan de praktijk waarin studenten stage lopen (vt) of werken (dt) en de onderzoeksopdracht in het kader van het afstuderen. Wanneer voltijdstudenten kiezen voor deze aantekening, dan volgen ze ook de minor GGZ in jaar 3.

Door de mogelijkheid van inschrijving in het registers JKZ bij de major 'Jeugd' en de aantekening GGZ-agoog bij de major 'Zorg' loopt de opleiding het risico dat de major 'Welzijn en Samenleving' minder interessant wordt bevonden door studenten. Het panel raadt de opleiding SW aan hierover na te denken en haar standpunt hierop te nemen, zoals de implementatie van een plusprogramma voor 'Welzijn en Samenleving' of registerplein.

De overgang naar de brede bachelor SW is zoals gezegd in 2016 in gang gezet en hierbij is nadrukkelijk aangesloten op en afgestemd met het werkveld. De belangrijkste motivatie om al eerder te starten met de herijking van het curriculum, was de landelijke invalshoek. De opleiding SW heeft adviezen gevraagd van experts en kreeg tegelijkertijd advies van de Gezondheidsraad. Hier heeft de opleiding zich achter geschaard en de keuze gemaakt volledig te gaan voor de brede bachelor SW. Het profiel van de opleiding is conform het landelijk opleidingsdocument Sociaal Werk. De BOKS is de onderlegger geweest bij het vormgeven van het nieuwe curriculum. Zowel lectoraten, docenten, werkveld als studenten zijn betrokken geweest bij het vormgeven van de inhoud van dit nieuwe curriculum.

In samenwerking met jaarcoördinatoren, cursuseigenaren en curriculumcommissie is een kwalificatiematrix opgesteld. Deze bestaat uit tien kwalificaties en drie niveaus basis (beginfase opleiding), kiezen, transfer (eindfase opleiding). Het niveau 'kiezen' gaat uit van verdieping (bv kiezen van theoretische invalshoeken, kiezen van interventies en methodes van hulpverlening). Het beoogde eindniveau van de opleiding is vastgelegd in tien kwalificaties welke zijn ondergebracht in de drie kerntaken;

- Bevorderen van sociaal functioneren van mensen en hun sociale context.
- Versterken van de organisatorische verbanden waarbinnen Sociaal Werk plaatsvindt.
- Bevorderen van de eigen professionaliteit en de ontwikkeling van het beroep.

Kleinschaligheid in een grote opleiding

Binnen de visie van de Hanze is een leergemeenschap een belangrijk begrip. De opleiding SW heeft dit doorvertaald in haar eigen visie. Een leergemeenschap is in de opleiding SW een plaats waarin studenten, docenten en professionals uit het werkveld samenwerken. Op deze wijze beoogt de opleiding te werken aan de beroepshouding van de studenten en hen te leren samenwerken. Deze visie betekent voor de leeromgeving van de opleiding dat de studenten en docenten elkaar kennen, dat deze uitdagend is en dat zij werken vanuit diversiteit en met zorg voor het beroep.

Onderzoek

Bij de invulling van de leerlijn 'professionele communicatie en onderzoek' (PCO) werkt de opleiding samen met de lectoraten (bv lectoraat integraal jeugdbeleid, lectoraat verslavingskunde en lectoraat rehabilitatie) en innovatiewerkplaatsen met een interdisciplinair karakter. Deze leerlijn sluit aan bij het karakter van de opleiding waarbij studenten zich leren verplaatsen in het perspectief van een ander.

Associate Degree Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn

De Ad EdZ is een tweejarige deeltijdopleiding op hbo-niveau 5 die in 2011 gestart is. De Ad-opleiding leidt studenten op tot een nieuwe beroepsgroep. Het was een vraag vanuit het werkveld zelf om te komen tot een opleiding Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn. De ervaringsdeskundige stimuleert en ondersteunt de participatie van haar cliënten vanuit de eigen mogelijkheden en in samenwerking met de sociale omgeving. De ervaringsdeskundige zet in op en maakt gebruik van eigen kracht, eigen regie en veerkracht van de doelgroep.

Het beroep van de EdZ wordt in de praktijk ook echt als meerwaarde gezien. Hulpverleners missen soms aansluiting bij de cliënt, daar waar de EdZ een schat aan informatie meebrengt die zij aan hun cliënten mee kan geven. Erkenning en herkenning is werk voor de EdZ. Ervaringsdeskundigen zijn niet alleen geschoold in het werken ter ondersteuning van herstel, maar kunnen door hun eigen ervaring in het herstellen van ontwrichting een katalysator zijn binnen teams en organisaties in de verandering naar herstelondersteunende zorg. Zij kunnen hierin rollen vervullen als bruggenbouwer en sparring partner en zij kunnen zowel cliënten als collega's en organisatie een kritische spiegel voorhouden.

De beroepscompetenties van een afgestudeerde ervaringsdeskundige sloten oorspronkelijk aan bij de competenties van de bachelor SPH. Inmiddels zijn ook de EdZ-competenties omgezet naar nieuwe kwalificaties aansluitend bij de brede bachelor SW. De kwalificaties zijn besproken met de WAC van de EdZ, de curriculumcommissie, opleidingscommissie en de examencommissie. Met de nieuwe kwalificaties wordt gewerkt vanaf jaar 1 in 2018-2019.

Weging en Oordeel

Het panel stelt vast dat de opleiding een duidelijke visie op het beroep van de SW heeft en zij deze visie vertaalt naar de set beoogde leerresultaten. De opleiding hanteert een heldere en voor het beroep passende visie op onderzoek, en heeft deze visie geconcretiseerd in het opleidingsprofiel. De visie op het beroep, de validering en actualisering van het profiel zijn grondig en samen met het werkveld tot stand gekomen. Het panel uit zijn waardering voor de sterke samenwerking met het werkveld. De opleiding formuleert (bovenop het landelijke profiel) extra eisen, die zij heeft vertaald in de beoogde leeruitkomsten. De kleinschaligheid is een goede component van de opleiding welke passend is bij de wensen van het werkveld, de ontwikkeling van de beroepshouding van de studenten stimuleert en daarmee de beoogde leerresultaten bevordert.

De Ad is opgezet naar aanleiding van de vraag vanuit het werkveld. Het panel stelt dan ook vast dat de aansluiting bij het werkveld sterk ontwikkeld is.

Op basis van bovenstaande beoordeelt het panel Standaard 1, 'Beoogde leerresultaten', met '**goed**' voor de bachelor Social Work en een '**goed**' voor de Associate Degree Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn.

4.2. Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Hierbij wordt rekening gehouden met de diversiteit van de toegelaten studenten. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen en geven begeleiding. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*). Opleidingsspecifieke voorzieningen worden beoordeeld, tenzij het gaat om instellingsbrede voorzieningen waarover bij de ITK al is gerapporteerd.

Bevindingen

Bachelor Social Work

De conversie naar één brede bachelor SW en de ambitie van de opleiding om de Ad EdZ aan te laten sluiten bij de vraag vanuit het werkveld leidden tot vernieuwingen van de gehele opleiding. De voltijd- en deeltijdopleiding kennen een andere inrichting. Overeenkomstig is dat het uitstroomprofiel (major) bij beide opleidingen uit 90 EC bestaat en de eindopdracht voor beide varianten hetzelfde is.

Opbouw Social Work Voltijd

Het panel stelt vast dat elk studiejaar in het voltijdonderwijs bestaat uit een onderwijsleeromgeving passend bij de visie op beroep en onderwijs. Binnen het onderwijs werken de studenten en docenten met elkaar samen, zoals zij ook als sociaal werker samen werken aan de beroepswaarden.

Voltijd SW heeft een programma van vier opeenvolgende jaren, waarbinnen de student op meerdere momenten keuzes maakt. Aan het eind van het eerste generieke, oriënterende jaar kiest de student de major *Welzijn en Samenleving, Zorg of Jeugd*. In het tweede jaar volgt de student majorspecifiek onderwijs. De opleiding heeft er bewust voor gekozen de studenten al vanaf het tweede jaar met hun major te laten beginnen, opdat zij beter beslagen ten ijs komen bij hun stageverlenende organisatie in jaar 3. Studenten in de major *Zorg* kunnen aan het eind van het tweede jaar kiezen of ze het programma voor de GGZ-agoog willen volgen. Na het volgen van de major *Jeugd* is het voor studenten mogelijk in te schrijven in het kwaliteitsregister JKZ. Studenten kiezen aan het eind van het tweede of derde jaar de invulling van de minorruimte. Met de minoren maakt de opleiding verbinding met de speerpunten van Hanze op het gebied van Energie, Healthy Ageing en Ondernemerschap. De student voert een stage uit in jaar drie. De opleiding toetst de student tijdens de stage op alle afstudeercompetenties, waarvan een aantal op eindniveau, aan de hand van een portfolio met beroepsproducten, een stagerapport en een reflectieverslag. Jaar 4 staat in het teken van verdieping binnen de gekozen major en het afstudeerproject. Tenslotte kiezen alle studenten of ze de eindopdracht in het eerste of tweede semester van het vierde jaar uitvoeren.

Opbouw Social Work Deeltijd

De deeltijd opleiding SW bestaat uit acht thematisch opgebouwde modules van 30EC. De student toont leeruitkomsten, die zijn afgeleid van de programma-uitkomsten, aan met werkzaamheden op zijn werkplek. De geschiktheid van de werkplek stelt de opleiding vast met behulp van de werkplekscan. Gedurende de module vult de student zijn portfolio met bewijzen van gerealiseerde leeruitkomsten.

Omdat iedere module elk half jaar wordt aangeboden bestaat de mogelijkheid om het onderwijs met een eigen tijdsplanning te volgen. In het kader van het behalen van het diploma SW zijn twee modules aangewezen als propedeuse en twee modules als afstudeerprogramma. Binnen 'module 4' kiezen studenten hun major. Afhankelijk van een passende leerwerkomgeving en of de student ervoor kiest de modules LWO parallel aan de andere modules te realiseren, kan de deeltijd bachelordiploma versneld worden voltooid.

Studenten in de deeltijdopleiding worden niet onderwezen, maar gecoacht. Omdat in deze opleiding expertstudenten zitten die al jaren werkzaam zijn als sociaal werker maakt de opleiding door middel van een coachende stijl gebruik van kennis en ervaring vanuit de groep. Docenten in de deeltijd geven daarom geen college. Wel wordt gebruik gemaakt van bijvoorbeeld kennisclips. Daarnaast moeten studenten thuis kennis tot zich nemen en door middel van action learning deze in de praktijk toepassen. Het auditpanel was niet volledig overtuigd van de meerwaarde van coaching, mede door genoemde (wisselende) ervaringen van studenten en vraagt de opleiding dit concept verder te optimaliseren. Het panel realiseert zich dat de rol van coach nieuw is, zo ook voor docenten; doorontwikkeling, monitoren en werken vanuit zelforganiserende teams is met elkaar een stevige opgave.

Praktijkonderwijs

Het panel constateert dat de opleiding haar onderwijs organiseert rondom actuele vraagstukken uit de praktijk. Mede door haar sterke binding met het werkveld is de basis van haar voltijdonderwijs projectonderwijs. Studenten werken aan praktijkgerichte opdrachten waarbij de complexiteit van de opdrachten gedurende de opleiding toeneemt. De opleiding biedt opdrachten afnemend gestructureerd aan, waardoor de benodigde zelfstandigheid toeneemt. In het deeltijdonderwijs maakt de opleiding gebruik van de relevante werkplek van de student.

De instroom in de major Welzijn en Samenleving is mager te noemen. Vanuit het nieuwe jeugddomein zou groei te verwachten zijn voor deze major. Studenten lijken het lastig te vinden om de inhoud van de major Welzijn en Samenleving te overzien. Ook voor docenten is het in deze fase van de opleiding lastig uit te leggen wat deze major precies inhoudt. Het panel heeft naar aanleiding van de gesprekken geconstateerd dat het voor studenten lastig is na het eerste studiejaar een keuze te maken. Zij hebben op dat moment de benodigde samenhang en abstractie onvoldoende eigen gemaakt. Er is nog geen analyse opgedaan. Naast uitdaging is dit ook een kans. Aangetekend dient te worden dat de Hanzehogeschool van oudsher geen Cultureel Maatschappelijke Vormgeving /CMV-opleiding had, waardoor kennis op het gebied van samenlevingsopbouw niet vanzelfsprekend aanwezig is. In het werkveld wordt wel de behoefte gevoeld aan studenten vanuit deze major. In bijvoorbeeld de organisatie WIJ is behoefte aan studenten vanuit deze major. Het panel raadt de opleiding dan ook aan om organisaties uit het werkveld als 'WIJ' te laten vertellen over hun behoefte in de combinatie met dit profiel. Ook raadt het panel de opleiding aan kritisch te kijken naar deze major ten opzichte van de andere twee profielen qua gelijke 'zwaarte'.

Verbinding en kleinschaligheid

Waar deeltijd van een relatief klein aantal studenten nu een grotere modulaire opleiding is geworden, is voltijd als grote opleiding de laatste twee jaar, door het loslaten van de fixus nog verder gegroeid. Om studenten te kennen en te kunnen volgen in hun leerproces en om onderlinge verbinding (onder en tussen docenten en studenten) te realiseren, moet er kleinschalig worden georganiseerd met meer eigenaarschap en zelfsturing.

Om dit te realiseren is de voltijd opleiding gaan werken met zes docententeams van maximaal zestien docenten die verbonden zijn aan deelcohorten van rond de driehonderd studenten. Deze kleine leergemeenschappen blijven in principe de hele opleiding bijeen.

Zowel de docenten als de studenten ervaren deze kleinschaligheid als prettig. Er is meer verbinding en docenten weten wat er speelt. Dat vertaalt zich vervolgens weer in studiesucces en tevredenheid zo blijkt ook uit de NSE. De docenten binnen een klein team geven samen 70% van al het onderwijs binnen hun leergemeenschap. Het auditpanel was erg onder de indruk van deze opzet en de wijze waarop de opleiding de kleinschaligheid organiseert. Het panel is op basis van de gesprekken ook van mening dat dit de studeerbaarheid voor de studenten en het werkplezier voor de docenten bevordert. Kalibreersessies zullen helpen om vergelijking tussen de teams zichtbaar te maken en te bespreken.

In de deeltijd opleiding werken docenten in moduleteams, teams die verantwoordelijk zijn voor de inhoud en uitvoering van een specifieke module. Docenten werken in meerdere modules waardoor ze de studenten leren kennen en als team de ontwikkeling kunnen volgen. Studenten in de voltijd en deeltijd worden gedurende de opleiding verbonden aan een POB/LOP coach.

Innovatiewerkplaatsen

Docenten en studenten werken samen met de lectoraten, universiteiten en partners uit het werkveld in innovatiewerkplaatsen. Participatie, empowerment en gezond opgroeien vormen daarbij de centrale thema's. Opkomen voor kwetsbaren, het bevorderen van gelijke kansen voor iedereen en sociale inclusie vormen de rode draad. Dit vormt direct ook de specifieke kleur van de opleiding stelt het panel vast.

WIJS is een gezamenlijk innovatiewerkplaats van de Hanzehogeschool en de Gemeente Groningen. Studenten van verschillende opleidingen zetten zich namens WIJS op allerlei vlakken in, voor en met mensen uit de stad Groningen. Op die manier doen ze praktijkervaring op, dragen ze bij aan de stad, én krijgen ze studiepunten. Van alle opdrachten die studenten doen, moet de stad beter worden (leefbaarheid vergroot). Alle eerstejaars voltijd SW-studenten doen een opdracht voor WIJS.

Onderzoek

De verbinding tussen onderwijs, werkveld en onderzoek realiseert de opleiding met name in de innovatiewerkplaatsen en in het onderzoeksatelier. Het panel stelt vast dat studenten hier onder begeleiding van docent-onderzoekers werken aan onderzoeksprojecten en innovatieprojecten uit het werkveld. Hiermee verbindt de opleiding haar onderwijs met de speerpunten van de Hanze, Healthy Ageing, Energie en Ondernemerschap. Hierin ligt ook de aanzet tot meer interprofessioneel samenwerken en leren. De opleiding ambieert dat vanaf 2020 alle SW-studenten minimaal één opdracht uitvoeren bij één van de innovatiewerkplaatsen van de Hanze. Hiernaast verrijkt de opleiding haar onderwijs met behulp van docent-onderzoekers die betrokken zijn binnen de lectoraten (bv lectoraat integraal jeugdbeleid, lectoraat verslavingskunde en lectoraat rehabilitatie) en gastlessen geven gedurende de verschillende studie jaren. Op deze manier creëert de opleiding een directe relatie tussen onderzoek en de inhoud van de curricula van SW.

In de propedeuse ontwikkelt de student een brede, voor alle studenten gemeenschappelijke basis. Hiermee creëert de opleiding een stevige basis voor studenten, ongeacht hun majorkeuze. Tijdens de propedeuse oriënteert de student zich op de inhoud van de drie majors om zo een weloverwogen keuze te maken. De algemene hbo-competenties 'onderzoeken & innoveren' en 'communiceren & samenwerken' maken deel uit van de gemeenschappelijke basis van de opleiding SW en komen ook na de basisfase terug in de opleiding en zijn zichtbaar in de eindkwalificaties van de drie majors. Het panel stelt vast dat onderzoek expliciet terugkomt in de beoogde leerresultaten.

Studenten kunnen aan onderzoek werken in het speciaal daarvoor ingerichte Onderzoeksatelier. Het Onderzoeksatelier is bedoeld als inspirerende voorziening waar studenten vooral kritisch met elkaars onderzoek meekijken en meedenken. De onderzoeksdocent is er om ze bij hun werk aan de onderzoeksoopdracht te coachen en om ze te helpen met vragen waar ze onderling niet uitkomen. Naast onderzoeksdocenten kunnen studenten ook een informatiespecialist en taalcoach raadplegen.

Internationalisering

De opleiding vindt het belangrijk dat studenten tijdens hun studie in aanraking komen met internationale activiteiten. Studenten hebben de mogelijkheid in het buitenland te studeren of stage te lopen. In het 2^e studiejaar kunnen studenten deelnemen aan verschillende *exchange weeks*.

Instroom en doorstroom

De opleiding wil graag alle potentiële studenten helpen afwegen of de studie SW bij hen past en of het aannemelijk is dat ze de opleiding met succes kunnen afronden. Zij hebben de studiekeuzecheck daarom verplicht gesteld. De opleiding doet zo veel mogelijk aan voorlichting aan de voorkant, vooral ook bij mbo-ers. Dit jaar hebben studenten vanuit het mbo voor het eerst 20 weken lang 1 dag in de week meegelopen om het hbo-niveau te leren werken. Dit was nu alleen voor aanpalende opleidingen, naar wordt volgen jaar ook uitgerold voor niet verwante opleidingen. Van de opleiding is 40-45% van de studentenpopulatie afkomstig van het mbo. De meeste van deze studenten komen van een niet-verwante opleiding.

Aan het eind van het eerste jaar ontvangen voltijdstudenten een bindend studieadvies (minimaal 48 ec). Voor voltijd gelden instroomvoorwaarden voor de jaarstage in jaar 3 en voor voltijd en deeltijd gelden instroomvoorwaarden voor de eindopdracht.

Docenten

Docenten, docent-onderzoekers, hogeschooldocenten en hogeschoolhoofddocenten, ieder met een eigen set van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden, verzorgen het onderwijs van de opleiding SW. Om de kwaliteit te waarborgen geldt in het aannamebeleid dat iedere docent beschikt over minimaal een masterdiploma. Docenten met een vaste aanstelling beschikken over een didactische bevoegdheid en de basiskwalificatie examinatoren (BKE) of zijn daarvoor in opleiding. De twee hogeschoolhoofddocenten en een aantal docenten vormen tezamen de curriculumcommissie en zijn verantwoordelijk voor de inhoudelijke kwaliteit van het curriculum en adviseren de opleidingsmanagers over inhoudelijke keuzes. Het panel stelt vast dat het docententeam beschikt over een brede en actuele kennisbasis en dat de docenten van de opleiding inhoudelijk en didactisch adequaat geschoold en ervaren zijn. Studenten zijn content over het kennis en didactische-niveau van hun docenten en vinden ze goed bereikbaar en toegankelijk.

De docenten hebben bovendien op allerlei manieren verbinding met de praktijk en vormen een veelvormig netwerk met het werkveld. De opleiding draagt er zorg voor dat de docenten voldoende zijn toegerust om de leergemeenschap en het kleinschalig werken vorm te geven. Daarnaast is er voor de docenten ruimte om zich te verdiepen in actuele onderwerpen, docentstage en internationale uitwisseling.

De kleine teams die de opleiding heeft opgezet in verband met het realiseren van de kleinschaligheid zijn ontstaan vanuit een nulmeting. Ieder team heeft een jaarplan opgesteld met daarin een verdeling van taken en verantwoordelijkheden. Voorbeelden hiervan zijn studenttevredenheid en kwaliteitszorg. Door een intensieve samenwerking, je werkt immers in een klein team, is de cultuur van de opleiding geleidelijk aan veranderd.

Sinds 2014 kent de opleiding SW de werkgroep Passie, Energie en Plezier oftewel PEP. Daarin werken vertegenwoordigers van de opleiding SW en het ondersteunend personeel samen aan het verlagen van de werkdruk. Het panel heeft gezien dat dit heeft geleid tot verschillende initiatieven zoals inspiratiebijeenkomsten, workshops en werkdrukonderzoek onder medewerkers.

De overgang naar de brede bachelor is voor het docententeam natuurlijk gegaan. Er is weinig weerstand gevoeld. Het loslaten van de beroepsidentiteit heeft wel tijd gekost. Dit is nu achter de rug. Docenten zijn ook goed begeleid naar de nieuwe conversie brede bachelor. Vier jaar geleden zijn ze begonnen met het ontwikkelen van het nieuwe curriculum en pas na twee jaar hebben zij het eerste jaar ingevoerd.

Voorzieningen

De opleiding beschikt over goed geëquipeerde voorzieningen naar het oordeel van het panel en naar de mening van de studenten die het panel sprak.

De studievoortgang en persoonlijke ontwikkeling van de voltijdse student monitort de studieloopbaanbegeleider (Slb'er). In gesprekken tussen student en Slb'er zijn zaken aan de orde als studieresultaten, studieplanning, loopbaanplannen en persoonlijk zaken die van invloed zijn op de studievoortgang. Het SLB-programma bevat naast deze individuele gesprekken ook groepsbijeenkomsten, lezingen en workshops die gericht zijn op het ontwikkelen van de professionele houding en vaardigheden. De opleiding zet de Slb'er actiever in om ook de rendementen te verhogen.

De deeltijdstudent maakt gebruik van de Loopbaanontwikkeling voor Professionals (LOP). In het LOP-programma besteedt de student aandacht aan de ontwikkeling van alle beroepscompetenties, de studievoortgang en daarbij behorende (studie) loopbaankeuzes, het reflecteren op de eigen competentieontwikkeling en het vastleggen van die ontwikkeling in een portfolio. De student formuleert aan het begin van de studie, na een zelfanalyse, drie persoonlijke leerdoelen, gekoppeld aan de beroepscompetenties en maakt zijn eigen persoonlijk ontwikkelingsplan. De student voert gesprekken met de LOP-coach waarin hij reflecteert op de eigen competentie-ontwikkeling en zijn ontwikkelplan bespreekt. Het panel is positief over zowel het SLB- als het LOP-programma en verwacht dat de opleiding mede aan de hand van deze programma's de rendementen kan verbeteren.

Associate Degree Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn

De opleiding EdZ sluit aan bij de visie op onderwijs en levert net als bij de bachelor SW lerende/reflecterende, onderzoekende, normatieve en ondernemende studenten af.

De Ad bestaat uit twee jaar, waarbij studenten het eerste jaar op micro niveau met de cliënt werkt. De Ad'er leert zichzelf te profileren als ervaringsdeskundige. In het tweede en laatste jaar staat het werken in de organisatie en praktijkgericht onderzoek centraal. Een aantal hogescholen en mbo-instellingen, Trimbos en werkveld, waaronder de Hanzehogeschool, hebben samen een leerplan ervaringsdeskundigheid ontwikkeld. Deze wordt als uitgangspunt voor de Ad's gebruikt.

Daarnaast maken zij onderdeel uit van het kernteam van het Hogeschooloverleg Ervaringskennis en - deskundigheid (HOED). De twee Ad's EdZ (Fontys en de Hanzehogeschool) hanteren eigen kwalificaties maar hebben dezelfde documenten (beroepscompetentieprofiel en basiscurriculum/leerplan) als basis.

Opbouw van de opleiding

Het eerste studiejaar bestaat uit twee semesters. De student oriënteert zich op de breedte van de taakuitoefening van de ervaringsdeskundige. Ook ontwikkelt hij zijn visie op herstel en empowerment. Dit betekent vooral een focus op microniveau.

Het tweede studiejaar bestaat uit vier blokken en een bescheiden vrije-keuzeruimte van 4 ec. Onderdelen die aan bod komen zijn: co-actief coachen, verdieping op herstel en ervaringsdeskundigheid, onderzoek en beleid. Dit betekent een focus op mesoniveau-

Bij de Ad is de leerwerkomgeving van de student een essentieel onderdeel van de opleiding. De student werkt minimaal 16 uur in het werkveld in de rol van ervaringsdeskundige. Een goede leerwerkomgeving is een voorwaarde om de opleiding te volgen.

Werkvormen

De opleiding EdZ werkt met integrale opdrachten. Er zijn studieteams, trainingen en individuele gesprekken. De concepten in jaar 1 worden in hoorcolleges en werkcolleges aangeboden en zijn dienend voor de uitwerking van de opdrachten in de studieteams. In jaar 2 wordt veel gewerkt met de hele lesgroep (tevens trainingsgroep) met uitzondering van het onderdeel beleid & advies (B&A) waar studenten zelf een groep van drie moeten samenstellen. Studenten worden gedurende de dag uitgedaagd door opdrachten, gesprekken e.d.

De vrije keuze (4 ec) wordt door de student zelf ingevuld met activiteiten gerelateerd aan ervaringsdeskundigheid.

Coaching gebeurt bij de Ad-opleiding op individueel niveau. Studenten spreken zich hier lovend over uit naar het panel toe. Studenten ondersteunen elkaar ook bij het behalen van het eindniveau. Studenten en docenten zijn nauw met elkaar verbonden mede door de kleinschaligheid van de opleiding en de ingevoerde studieteams.

Instroom en doorstroom

Iedere student begint met een verplichte studiekeuzecheck. Voorafgaand aan het gesprek maakt de aspirant-student een voorbereidingsopdracht met vragen die betrekking hebben op hun cliëntervaring en de mate van ontwrichting, eigen herstel, draagkracht-draaglast en steun tijdens de studie. Na de studie kunnen studenten doorstromen naar de bachelor. Van de studenten die het panel heeft gesproken uitten drie studenten de ambitie door te willen stromen. Wel missen zij een specifieke bachelor EdZ. Studenten opperen een extra leerroute ervaringsdeskundigheid binnen de huidige bachelor SW als aanvulling op hun Ad-opleiding.

Weging en Oordeel

Het panel constateert dat de inhoud van het programma actueel is, ontwikkelingen worden opgenomen in het programma en de stakeholders actief betrokken zijn bij de actualisering van het programma. De leerdoelen, waarin onderzoek en internationalisering zijn uitgewerkt zoals beoogd, zijn dekkend voor de beoogde leerresultaten en er is een goede balans tussen de theorie- en de praktijkcomponent van het programma. De opleiding is actief bezig om de (mbo) instroom beter te laten aansluiten op het bachelorniveau, dit vindt het panel een goede ontwikkeling.

Het panel stelt vast dat een aanzienlijk aantal docenten met één been in het werkveld staat en het effect hiervan tastbaar is in hun onderwijs. Tevens zijn de docenten voor een aanzienlijk deel mastergeschoold, professionaliseren zich stelselmatig, zijn gecommitteerd aan het programma en werken als team samen. Studenten zijn tevreden over de inhoudelijke en didactische kennis van docenten, vinden ze goed bereikbaar en toegankelijk.

Het panel acht de studieloopbaanbegeleiding en het LOP-programma adequaat. De opleiding beschikt over toereikende, goed geëquipeerde voorzieningen.

Alles overwegende beoordeelt het panel Standaard 2, 'Onderwijsleeromgeving' met '**Goed**' voor de bachelor Social Work en '**Goed**' voor de Ad Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn.

4.3. Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De eisen zijn helder voor de studenten. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Bevindingen

Bachelor Social Work

Het panel stelt vast dat de opleiding toetsplannen, toetsmatrijzen en beoordelingscriteria ontwikkelt vanuit de leeruitkomsten. Deze neemt de opleiding op in de studiehandleiding die per onderwijsperiode beschikbaar zijn. Dit, in combinatie met de informatie op Blackboard, vergroot de transparantie voor studenten.

Het toetsbeleid van de opleiding SW is gebaseerd op het academiebrede toetsbeleid. Dit toetsbeleid formuleert acht uitgangspunten die door het panel zijn geverifieerd: i) alle eindkwalificaties worden getoetst; ii) er is sprake van toetsing via realistische beroepsopdrachten, iii) er is voldoende variatie in toetsvormen, iv) de toetsing is transparant, valide en betrouwbaar, v) er is aandacht voor zelfreflectie, vi) formatieve toetsing is een belangrijk hulpmiddel in het leerproces, vii) toetsvorm en –inhoud zijn congruent met de inhoud van het onderwijs en viii) voor elke toets wordt het eindresultaat per individu vastgesteld. Studenten geven aan tevreden te zijn over de toetsing, ze weten waarop ze getoetst worden en wat de criteria zijn. Dat vindt het panel belangrijk.

De examencommissie is als onafhankelijk orgaan verantwoordelijk voor het waarborgen van de toetsing en rapporteert over issues rond toetsen en kwaliteitszorg rechtstreeks aan de Dean. De examencommissie benoemt jaarlijks de examinatoren die betrokken zijn bij de toetsing van studieonderdelen binnen de opleiding SW en Ad EdZ. De examencommissie mandateert de toetscommissie om de kwaliteit van tentamens en examens te borgen. De taken van de toetscommissie bestaan vooral uit de screening van toetsing in het bestaande en nieuwe onderwijs. De toetscommissie rapporteert aan de examencommissie en de Dean en geeft richtlijnen en aanwijzingen aan opleidingsmanagers en hogeschooldocenten om de kwaliteit van de toetsing te verhogen. Het panel stelt vast dat de examencommissie haar wettelijke taken vervult, sparring partner is van het management en deskundig en onafhankelijk is.

De opleiding hanteert een variatie aan toetsvormen, bijvoorbeeld schriftelijke toetsen, beroepsproducten, presentaties en assessments. In de theorietoetsen en de practica gaat het om 'kennen', 'begrijpen' en 'toepassen' (niveaubepaling Bloom). In de projecten, werkplekleren, stages en assessments gaat het om 'analyseren', 'evalueren' en 'creëren'. Voor de beoordeling van de stage raadpleegt de opleiding het werkveld over het functioneren van de student en ook bij projecten is het werkveld regelmatig betrokken.

Het panel constateert dat de docenten BKE getraind zijn, dat ze bij het ontwikkelen van toetsen het vier-ogenprincipe toepassen en dat ze een strikte scheiding tussen begeleiden en beoordelen hanteren.

Het panel constateert dat bij de voltijdstage de leeruitkomsten herkenbaar afgeleid zijn van de programma-leeruitkomsten en gebruik wordt gemaakt van een rubric. De studenten reflecteren hierbij op het leerproces dat zij hebben doorlopen en op hoe ze hun vooraf opgestelde leerdoelen bereikt hebben.

Het panel constateert dat de toelichting bij de beoordeling nog wat duidelijker mag. Dat is de afgelopen jaren wel al verbeterd en was ook een punt van aandacht van de opleiding zelf, zo hoorde het panel gedurende de gesprekken.

Deeltijd

Bij het werkplekleren realiseert de student zijn geformuleerde leeruitkomsten op zijn/haar werkplek. Aan het begin van zijn studie en wanneer hij verandert van werkplek stelt hij een werkplekscan op. Bij de start van elke module stelt hij tevens een Plan van Aanpak op waarin hij aangeeft hoe hij de leeruitkomsten denkt te gaan realiseren. De begeleidende docent beoordeelt de werkplekscan en het Plan van Aanpak. Op basis van het portfolio toont de student aan welke leeruitkomsten hij gerealiseerd heeft gedurende de module. De student heeft een afsluitend assessment aan de hand van zijn portfolio met twee assessoren.

Afstuderen

Voor de start van het afstuderen legt de student een beschrijving van de afstudeeropdracht ter goedkeuring voor aan de begeleidende docent van de betreffende major. Deze stelt vast of de opdracht van voldoende omvang en niveau is om alle programma-leeruitkomsten te realiseren. Het afstudeerrapport inclusief beroepsproduct wordt door twee daartoe aangewezen examinatoren beoordeeld. De beoordelingen gebeuren aan de hand van de programma-leeruitkomsten van de opleiding. Hierbij gebruikt de opleiding een rubric waarin per programma-leeruitkomst criteria zijn benoemd waarop de student beoordeeld wordt. Het panel vindt dit een goede systematiek en is tevens gecharmeerd van het feit dat er altijd een werkvelddeskundige aanwezig is bij de afstudeersessie. Punt van aandacht behoeft de ruimte binnen het spectrum van een voldoende-goed-zeer goed, wat nu soms nog een zoekproces is en hierdoor niet altijd navolgbaar was voor het panel.

Associate Degree Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn

De toetsing van de Ad-opleiding is volledig geregeld zoals voor de bachelor.

Weging en Oordeel

Het panel stelt vast dat de opleiding een transparant en coherent toetsbeleid heeft. Dit toetsbeleid wordt door alle docenten consequent en op deskundige wijze ten uitvoer gebracht. De toetsen en het toetsproces (incl. het afstuderen) zijn transparant voor studenten en de toetsing gebeurt betrouwbaar. De borging van het systeem gebeurt consequent, proactief en op deskundige wijze door examencommissie/toetscommissie en leidt tot passende interventies. De examencommissie vervult haar wettelijke taken, is sparring partner van het management en is deskundig en onafhankelijk. De aanwezigheid van een werkvelddeskundige bij de afstudeersessies vindt het panel goed. Ondanks het aandachtspunt rondom de beoordeling van de eindwerken in het spectrum voldoende-goed-zeer goed is het panel van oordeel dat de toetsing de basiskwaliteit overstijgt.

Het panel beoordeelt Standaard 3 'Toetsing', met een '**goed**' voor zowel de bachelor als een '**goed**' voor de Ad.

4.4. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Bachelor Social Work

Het panel beoordeelde voorafgaand aan de audit dertien eindwerken SPH, MWD en Social Work. Het panel vond alle eindwerken hbo-waardig en aansluiten bij de beoogde leerresultaten van de opleiding.

Er zijn de laatste jaren nieuwe keuzes gemaakt, veranderingen ingezet gebaseerd op nieuwe inzichten. Zo zal de student in de toekomst geen onderzoeksrapport meer in hoeven dienen, maar bijvoorbeeld een behandelingsplan of interventie aangevuld met een adviesrapport, waarin gemaakt keuzes verantwoord worden. Dit zal de praktijkgerichtheid van de opleiding SW en vooral van het afstuderen vergroten. In dit beroepsproduct worden de vier aspecten van de opleiding geïntegreerd.

Studenten worden binnen het afstuderen begeleid in kleine studiegroepen van acht studenten. Binnen deze groepen vormen ze koppels en krijgen ze de lead betreffende de onderwerpen die besproken dienen te worden. De coach/begeleider zal hen coachend begeleiden tot het moment van indienen van het eindwerk, maar de student zelf is eigenaar van het proces. Naast gebruik maken van de coach kan de student ook gebruik maken van het onderzoeksatelier. Hier lopen docentonderzoekers en lectoren rond om studenten verder te helpen in hun proces en leren ze keuzes beargumenteren.

Een afstudeerwerk mag drie keer ingediend worden. Onderdeel van de beoordeling is ook de taalvaardigheid. Studenten die hier moeite mee hebben kunnen in het onderzoeksatelier terecht bij de taalcoach. Het panel heeft met de opleiding gesproken over het abstractieniveau van de werken. Vooral het macro-niveau was niet altijd in voldoende mate aanwezig. Het taalniveau werd door het panel als zwak aangemerkt en behoeft extra aandacht.

Functioneren in de praktijk

De alumni en werkveldvertegenwoordigers zijn enthousiast over de kwaliteit van de opleiding, de relatie met docenten en de aansluiting op het werkveld. De alumni zeggen zeer tevreden te zijn over de aansluiting op het werkveld.

Associate Degree Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn

Het panel beoordeelde voorafgaand aan de audit twee eindwerken van de Ad EdZ.

Om het eindniveau van de Ad te bepalen heeft de opleiding de beschrijving van het eindniveau Ad als basis gebruikt bij de bepaling van het gewenste gerealiseerde eindniveau. Docenten van de bachelor geven ook les in, en beoordelen ook eindwerk van de Ad. Hier worden regelmatig kalibratiesessies op ingezet, zodat de docenten met elkaar scherp blijven op de verschillen tussen de AD en bachelor. Tijdens deze kalibratiesessies is ook naar voren gekomen dat de beoordeling verder aangescherpt dient te worden. Op deze wijze wordt duidelijker waarop de student wordt beoordeeld. De vijfpuntschaal van de bachelor is hierbij overgenomen en er zijn duidelijke criteria opgesteld.

Functioneren in de praktijk

De EdZ wordt gedragen binnen de praktijk. De meerwaarde van de ervaringsdeskundige wordt gezien. Het grote probleem is echter de financiële inschaling. Het functiehuis is nog niet helemaal helder. De EdZ is een geheel nieuwe beroepsgroep en nog niet erkend als beroep. Alumni zien dit, ondanks vele uitdagingen, ook als een mooi feit. Zij kunnen het *'vak opzetten en pioneren'*, aldus een *alumnus*. Het alumnibeleid wordt nog ontwikkeld door de opleiding.

Weging en Oordeel

Het panel stelt op standaard 4 basiskwaliteit vast omdat: i) de studenten met de afstudeerproducten laten zien dat zij de beoogde leerresultaten hebben behaald, ii) het werkveld te spreken is over de kwaliteit en het functioneren van de alumni en iii) de alumni vinden dat de opleiding hen adequaat heeft voorbereid op het functioneren in het werkveld.

Het panel beoordeelt Standaard 4 'Gerealiseerde leerresultaten', dan ook met een **'voldoende'** voor zowel de bachelor als een **'voldoende'** voor de Ad-opleiding.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het panel vindt de woorden 'zelfkritisch' en 'verbindend' (in de Noordelijke regio) karakteristiek voor de bacheloropleiding Social Work en de Associate Degree Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn van Hanzehogeschool Groningen.

Bachelor Social Work

Het panel beoordeelt de standaarden 1, 2 en 3 met een 'goed' en standaard 4 met een 'voldoende'. Conform de beslisregels van de NVAO komt het eindoordeel over de opleiding daarmee uit op 'voldoende'.

Associate Degree Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn

Het panel beoordeelt de standaarden 1, 2 en 3 met een 'goed' en standaard 4 met een 'voldoende'. Conform de beslisregels van de NVAO komt het eindoordeel over de opleiding daarmee uit op 'voldoende'.

Het panel adviseert de NVAO om de accreditatie van de bachelor opleiding Social Work en de Associate Degree Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn van Hanzehogeschool Groningen met zes jaar te verlengen.

6. AANBEVELINGEN

Het panel beveelt de voltijd opleiding aan de major Welzijn en Samenleving een duidelijker profilering te geven en het werkveld te laten participeren in de profilering en de voorlichting van de opleiding.

Het panel beveelt de deeltijd opleiding aan de wijze van doceren en coachen te kalibreren en indien nodig verder door te ontwikkelen.

Het panel beveelt de Ad-opleiding aan studenten die de ambitie hebben door de stromen naar de bachelor gedurende de opleiding voor te bereiden op het niveau en het leren – leren om het rendement en de studeerbaarheid te optimaliseren. Ook raadt het panel de opleiding aan na te gaan of een passende leerroute ervaringsdeskundigheid kan worden gerealiseerd in de bachelor.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen Hanzehogeschool Groningen hbo-bachelor Social Work voltijd/ deeltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde leerresultaten	G
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	G
Standaard 3. Toetsing	G
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	V
Algemeen eindoordeel	V

Scoretabel paneloordelen Hanzehogeschool Groningen Associate Degree Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn deeltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde leerresultaten	G
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	G
Standaard 3. Toetsing	G
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	V
Algemeen eindoordeel	V

BIJLAGE II Programma, werkwijze en beslisregels

Auditprogramma Beperkte Opleidingsbeoordeling t.b.v. hbo-bacheloropleiding Social Work en Associate Degree Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn – Hanzehogeschool Groningen – 30 en 31 oktober 2018

Dag 1: 30 oktober			
Lokaal			
14.00 – 14.30	ontvangst	L 007	
14.30 – 15.30	Informatiemarkt 1: curriculum SW en EDZ	D005/010	vt SW jaar 1 /SKC /MBO-HBO project vt SW jaar 1 + 2 , Iris ter Haar student LWO dt SW Ad EdZ Studenten WIJS
15.30 – 15.45	Pauze		
15.45 – 16.30	Panelgesprek met MT SW en CvB	L 007	Vertegenwoordiger College van Bestuur Dean Academie voor Sociale Studies opleidingsmanager SW dt opleidingsmanager SW vt opleidingsmanager SW vt
16.30 – 16.45	Pauze		
16.45 – 17.45	Panelgesprek Onderwijsleeromgeving SW	L 007	coördinator jaar 2 vt, lid curriculumcommissie, docent vt hogeschooldocent deeltijdonderwijs en Flexibilisering, docent dt hogeschooldocent Profiel Welzijn en Samenleving, docent vt hogeschooldocent Internationalisering, docent vt hogeschooldocent Blended Learning, Digitale Didactiek en e-Health, docent dt coördinator POB jaar 2, docent vt docent vt
Dag 2: 31 oktober			
lokaal			
09.00 – 09.45	Panelgesprek met studenten SW	L 007	student dt lid OC student dt student jaar 3 vt lid OC, voorlichtingsteam SW student jaar 3 vt lid OC alumnus vt student jaar 2 vt student jaar 3 vt
09.45- 10.30	Panelgesprek beoogd en gerealiseerd eindniveau SW	L 007	hogeschoolhoofddocent longitudinale leerlijn hogeschoolhoofddocent praktijkgericht onderzoek/ coördinator onderzoekopdracht hogeschooldocent werkplekleren/coördinatie stage eindniveau Coördinator LWO dt, module Werken met Systemen en Groepen dt docent SW vt coördinator module Community Centraal dt
10.30 – 10.45	Pauze		
10.45 – 11.30	Panelgesprek beoogd en gerealiseerd eindniveau AD EdZ	L 007	coördinator/ docent AD EdZ/ lectoraat rehabilitatie docent AD EdZ docent AD EdZ lector Rehabilitatie

11.30 – 12.15	Informatiemarkt 2: werkveld SW en EDZ en lectoraten	D005/010	Kentalis Tinten Veilig thuis WIJ Groningen Cosis GGZ Friesland Lectoraat Rehabilitatie Lectoraat Arbeidsparticipatie Lectoraat Jeugd, Educatie en samenleving
12.15 – 12.45	Lunchpauze	L 005	
12.45 – 13.30	Panelgesprek standaard Onderwijsleeromgeving AD EdZ	L 007	docent Ad EdZ docent Ad EdZ docent Ad EdZ Ad EdZ
13.30 – 14.15	Panelgesprek met studenten AD EdZ	L 007	student jaar 1 student jaar 1 student jaar 2 student jaar 2 alumnus alumnus
14.15 – 15.00	Panelgesprek toetsing en commissies SW en AD EdZ	L 007	voorzitter toetscommissie voorzitter examencommissie lid examencommissie lid toetscommissie voorzitter opleidingscommissie
15.00 – 15.15	Pauze		
15.15 – 15.45	Inloop spreekuur	L 007	
15.45 – 16.30	Panelgesprek met MT en coördinatie AD EdZ	L 007	Dean Academie voor Sociale Studies opleidingsmanager SW dt coördinatie Ad EdZ coördinatie Ad EdZ
16.30 – 16.45	Nabespreken		panel
16.45 – 17.15	Terugkoppeling	L 007	allen
17.15	Borrel	Brasserie	allen

NB. In verband met de privacywetgeving zijn hier uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het auditpanel bekend

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende voltijd en deeltijd opleiding(en) is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde "Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland" van september 2016. Daarin staan de standaarden vermeld waarop het panel zich bij de beperkte opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het panel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditteam zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de voltijd en deeltijd variant(en).

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditteam geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditteam met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Afstemming deelpanels binnen het cluster

‘De visitatie binnen dit cluster is uitgevoerd door de visitatiebureaus Hobéon en NQA waarbij Hobéon 1 hogeschool en NQA 3 hogescholen heeft beoordeeld. Gedurende het traject hebben de voorzitters van de betrokken kernpanels met elkaar afgestemd over de opzet en de focuspunten van de audits.’

Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. De tussen Hobéon en NQA gekalibreerde criteria voor de beoordeling maken onderdeel uit van deze instructie. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de panels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit zowel Hobéon als NQA en door de inzet van getrainde voorzitters.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een onderwerp ‘onvoldoende’, ‘voldoende’, ‘goed’ of ‘excellent’ scores. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het ‘Beoordelingskaders accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, September 2016’.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende kader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Beperkte opleidingsbeoordeling

- Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval ‘onvoldoende’ indien i) standaard 1 ‘onvoldoende’ is, ii) een of twee standaarden ‘onvoldoende’ en herstel binnen twee jaar niet realistisch en haalbaar is of iii) drie of meer standaarden ‘onvoldoende’.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen ‘voldoende’ zijn indien ten minste twee standaarden ‘voldoende’ zijn, waaronder in elk geval standaard 1, en herstel van de tekortkoming(en) bij de ‘onvoldoende’ standaarden realistisch en haalbaar is binnen twee jaar.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen ‘goed’ zijn indien ten minste alle standaarden minimaal voldoende zijn en twee standaarden als ‘goed’ worden beoordeeld, waaronder in elk geval standaard 4.

- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'excellent' zijn indien ten minste alle standaarden minimaal 'voldoende' worden bevonden en twee standaarden als 'excellent' worden beoordeeld, waaronder in elk geval standaard 4.

BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten

Het aantal verplichte bijlagen bij de Zelfevaluatie is sterk verminderd. Deze bijlagen geven inzicht in de opzet en/of inhoud van 1) het programma, 2) de samenstelling van het docententeam en 3) de onderwijs- en examenregeling.

- Zelfevaluatierapport opleiding
- Domeinspecifiek referentiekader en de leerresultaten van de opleiding
- Schematisch programmaoverzicht.
- Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen, met vermelding van
 - leerresultaten, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevolen), betrokken docenten en studiepunten.
- Onderwijs- en examenregeling – OER.
- Overzicht van het ingezette personeel
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
- Overzichtslijst van *alle* eindwerken van de laatste twee jaar (of van portfolio's / werkstukken waaruit het door de student bereikte eindniveau kan worden afgeleid).
- Jaarverslag examencommissie en verslagen opleidingscommissie
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
- Representatieve selectie van handboeken en overig studiemateriaal.

Het auditpanel heeft de volgende eindwerken bekeken¹:

Aantal	Studiejaar	Variant
1	1617	MWD VT
2		MWD VT
3		MWD VT
4		SPH VT
5		SPH VT
6		MWDSPH DT
7		MWDSPH DT
8		AdEdZ
9	1718	SW VT
10		SW VT
11		SW VT
12		SW VT
13		SW VT
14		SW DT
15		AdEdZ

¹ Om redenen van privacy zijn hier uitsluitend de aantallen weergegeven. Namen van de afgestudeerde studenten, hun studentnummers en de titels van de eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditteam.

BIJLAGE IV Overzicht auditpanel

Naam visitatiegroep:	HBO Bachelor Social Work 2
----------------------	----------------------------

Korte functiebeschrijvingen (cv's) van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam	Korte functiebeschrijvingen
Dhr. W.L.M. Blomen	De heer Blomen is directeur van Hobéon en treedt sinds 2004 veelvuldig op als lead-auditor van auditpanels in het kader van accreditaties hoger onderwijs, waaronder in het sociale domein.
Drs. E.H.M. Laeven-Vrencken	Mevrouw Laeven is directeur Kwartiermaker Sociale Innovatie bij Zuyd Hogeschool.
Mr. H. Wiselius-Kottelenberg CPE	Mevrouw Wiselius is sinds 2017 directeur Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland. Van 2010-2017 was zij directeur bij de Stichting FCB – Arbeidsmarkt- en Opleidingsfonds voor Welzijn, Jeugdzorg en Kinderopvang.
Prof. Dr. J.P. Wilken	De heer Wilken is sinds 2002 lector bij het Kenniscentrum Sociale Innovatie van de Hogeschool Utrecht, waar hij de leerstoel 'Participatie, Zorg en Ondersteuning' bekleedt.
Mevr. L. Damhuis	Student Maatschappelijk werk- en dienstverlening, met GGZ specialisatie, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, Nijmegen.
Mevr. A.M.G. Looijensteen Ba	Mevrouw Looijensteen door de NVAO opgeleid en geregistreerd secretaris.

Op 23 juni 2018 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de opleiding HBO Bachelor Social Work en AD Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn uit de visitatiegroep HBO Bachelor Social Work 2 van Hanzehogeschool Groningen, onder het nummer 007141.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800

F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl

I www.hobeon.nl